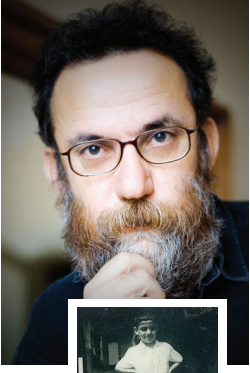

Aritmetik İyi, Kuşlar Geometri

Haydar ERGÜLEN*

**

Yan yana yazınca bir dize gibi duruyor, alt alta yazınca, birden, ne güzel, sevinçli bir şiir oluyor. Hatta aramızda kalsın, pek söylemem ama, sınıfı çoktan geçmiş bir şiir olarak yaza gidiyor. Şiirin yaza gitmesi! Hayır sandığı gibi tatile değil, yola başlaması, aklın ipinden denize atlaması, göğü göze alması, “ben burdan bir merdiven sarkıtırım, ayaklarım dünyaya değer”, demesi, güneşi bir arkadaşına benzetmesi, en yakını sayılmaz ama şimdi böyle sıcakık göz kırpması, bulutun sanki aşağıya inip yanına gelecek gibi yapması...

Kimdi o, sevdiği birisi *Sevdalı Bulut* diyeydi ona, o sevdiğinin sevdiği biriye aynı buluta mı yoksa hemen onun yanındaki mi artık bilemiyorum, pantolon giydirmişti de adı *Pantolonlu Bulut* diye kalmıştı. Bak şu bulutun işine, güneş gibi açtı, açıldı, duracağı da yok, öyleyse o şiirin dediği gibi “*Bulut mu olsam gemi mi yoksa*”. Şiir “*Deniz olunmalı*” diye yol gösteriyor ama karada deniz, havada bulut, hangisi olursa olsun ben seni unutmam Cemal Süreya!

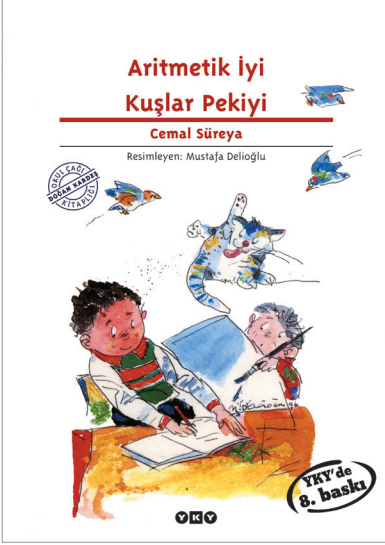
Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyi: Aferin ona! Hangisine mi? Şairden bir kitap geldi, biri aritmetiğe, biri kuşlara, biri de bu kitabı yazdıran ve okuyan çocuklara elbette! ‘Bana da!’ diyeni unutmak olmaz. Bu kitabı okuduğunda çocukluğunu çoktan oyuna yollamış, kendileri ciddi mi ciddi büyük mü büyük işlere dalmış arkadaşları unutmamalı. Onları Sait Faik ışığıyla Cemal Süreya kitabına çağırmalı: “Hişt hişt!”

Cemal Süreya kitabı: Böyle bir kitap yalnızca sözcüklerden mi oluşuyor sandınız? Hiç olur mu? Bir şiir yalnızca sözcüklerden oluşur mu? Öyle olsaydı ne sıkıcı olurdu, şiir sayılmazdı, zaten kimse de okumazdı! Futbol yalnızca futbol değildir, şiir yalnızca şiir değildir, hatta aritmetik yalnızca aritmetik değildir bile dediklerini duydum. Şimdi öyle şeyler var, şiir sokakta, aritmetik şiirde, sokak evde... Bir şiir gibi tıpkı bir kitap da sözcüklerden oluşmuyor yalnızca, şiirdeki aritmetik, kuşlardaki geometri, bir de yaz Türkçesi...

Yaz Türkçesi, insan çocuk olup böyle bir Türkçeyle şiir yazmaz mı? Ah! Neler vermezdim ki bunun için? Yazamasam da ne gam, *Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyi* kitabında matematiğin dört mevsimi, kuşlarınsa 72 dili var. Öyleyse kuşlarınsa geometri. Şiirin matematiği varsa, kuşların da geometrisi var. Kuşların ve şiirin göğü aynı, yaz.

* Şair, *Sevgili Nar'ın Babacığı*.

** *Eskişehir'de evimizin bahçesinde annem ve kardeşlerimle, ayakta duran benim, 8 yaşındayım, yıl 1964.*

Aritmetik iyi, kuşlar geometri. Şiirin matematiği var, kuşların geometrisi. Dizelerin dizilişinde nasıl matematik varsa, kuşların uçuşunda da geometri var, Konumuz dersler değil ama kuşların kanatları da fizik dersinden havalanıyor. Biz belki de Furuğ'un dediği gibi 'uçuşu hatırla'malıyız. Aritmetikten de, geometriden de, cebirden, fizikten, kimyadan, tarih, coğrafya ve diğer derslerden önce ve sonra da, hatta şiirden bile önce ve sonra hatırlamamız gereken bu.

Cemal Süreya da *Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyesi* kitabındaki yazıları 'lacivert ipek sesi'yle çocuklar için yazdı. Hem her şeyi büyüklerden daha iyi anlayan hem de birbirlerinden daha çocuk olan çocuklar için. Keşke yazılarını yazdığı *Çocukca* dergisi daha uzun ömürlü olsaymış, Cemal'in çocukluğu da nasıl uzardı bundan kim bilir! Belki de çok sevdiği ve andığı Behçet Necatigil'in "*Benim*

de arkamda / renkli taşlar olsaydı/çocukluğuma giden yolu/bulmam kolay olurdu." dediği gibi olurdu ve çocukluğuna giden yolu kolay bulurdu.

Cemal Süreya bu, âşık, sevgili, şair, çapkın, mahcup ve çocuk, o hep düşünmenin ve yazmanın bir yolunu bulur. Eşek gözleriyle düşünür, kuş kanatlarıyla, kuzu kalbiyle düşünür, kedi uykusuyla. Cemal Süreya ise hep çocukluğuyla düşünür. Anılarıyla, olmayan fotoğraflar, yakılmış bir geçmiş ve sonsuz bir göç ve göçmenlik duygusuyla. Cemal Süreya çocukluğunu tamamlamak için yazmıştır belki de. Sonra da "Üstü kalsın" demiştir. Üstü kalsın demek de kanımca, şairlere çocukluk yeter anlamındadır.

Cemal Süreya, Cahit Zarifoğlu'nun "*Sen kuş olur gidersin bir trenle*" dediği trene erken ya da zamansız yetişenlerden. *Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyesi*'nin şairine hepimizin çocukluğundan, çocuklarımızdan ve gelecekte bin selam olsun: Şiiri de pekiyi, Cemal Süreya da.